

ULOGA ESRS STANDARDA U POSTIZANJU ODRŽIVE KONKURENTNOSTI TEKSTILNE INDUSTRIJE

Vićentijević Kosana^{1*}

¹ Akademija strukovnih studija Zapadna Srbija Odsek Valjevo,

Vuka Karadžića 3a, Valjevo

* E-mail: kosana.vicentijevic@vipos.edu.rs,

ORCID ID (<https://orcid.org/0000-0002-2230-6006>)

Stručni rad

UDC: 677:005.35:330.34

DOI: 10.5937/TEKSTIND2504071V

Apstrakt: Tekstilna industrija predstavlja sektor sa izraženim ekološkim i društvenim izazovima, zbog čega transparentnost i održivost poslovanja postaju ključni faktori konkurentnosti. U radu se analizira uloga Evropskih standarda za izveštavanje o održivosti (ESRS) u kontekstu unapređenja praksi izveštavanja i podizanju nivoa odgovornosti u tekstilnoj industriji. Poseban akcenat stavljen je na povezanost primene ESRS standarda sa ostvarivanjem održive konkurentnosti, kroz poboljšanje poverenja investitora, reputacije brenda i efikasnosti korišćenja resursa. Korišćena metodologija u radu se zasniva na kvalitativnoj analizi relevantnih dokumenata, izveštaja i primera dobre prakse tekstilnih kompanija. Rezultati istraživanja u radu ukazuju da primena ESRS standarda doprinosi većem stepenu transparentnosti i dugoročnoj konkurentnosti, posebno u kompanijama koje integrišu principe cirkularne ekonomije i ESG menadžmenta u svoje poslovne strategije.

Ključne reči: ESRS, tekstilna industrija, održiva konkurentnost, nefinansijsko izveštavanje, cirkularna ekonomija, ESG.

THE ROLE OF ESRS STANDARDS IN ACHIEVING SUSTAINABLE COMPETITIVENESS IN THE TEXTILE INDUSTRY

Abstract: The textile industry represents a sector characterized by significant environmental and social challenges, making transparency and business sustainability key factors of competitiveness. This paper analyzes the role of the European Sustainability Reporting Standards (ESRS) in improving reporting practices and enhancing accountability within the textile industry. Particular emphasis is placed on the relationship between the implementation of ESRS standards and the achievement of sustainable competitiveness through improved investor confidence, brand reputation, and resource efficiency. The research methodology is based on a qualitative analysis of relevant documents, reports, and examples of best practices from textile companies. The findings indicate that the application of ESRS standards contributes to a higher level of transparency and long-term competitiveness, especially in companies that integrate the principles of the circular economy and ESG management into their business strategies.

Keywords: ESRS, textile industry, sustainable competitiveness, transparency, non-financial reporting, circular economy, ESG.

1. UVOD

U globalnoj privredi tekstilna industrija zauzima važno mesto, ali istovremeno predstavlja jedan od sektora sa izraženim ekološkim i društvenim izazovima. Ova industrija je odgovorna za veliki deo emisija

CO₂, potrošnju vode i generisanja otpada, dok složeni globalni lanci snabdevanja često uključuju i rizike u vezi sa radnim uslovima i poštovanjem ljudskih prava. U takvom okruženju, koncept održivog razvoja postaje ne samo etički imperativ, već i strateški faktor kon-

kurentnosti. Uvođenje modela cirkularne ekonomije u poslovanje tekstilnih kompanija doprinosi smanjenju otpada, optimalnijem korišćenju resursa kroz produženje upotrebnog ciklusa proizvoda i materijala, te ukupnom smanjenju ekološkog otiska [1]. Nefinansijsko izveštavanje o pitanjima održivosti u skladu sa CSRD-om (*Corporate Sustainability Reporting Directive*) je novi deo obaveznog izveštavanja kompanija u Evropskoj uniji (EU) i stoga će biti verovatno izazovno za većinu kompanija [2].

Rastući pritisak investitora, potrošača i regulatornih tela usmerava tekstilne kompanije ka većem stepenu transparentnosti i održivosti poslovanja. Bitnu ulogu u tom procesu ima nefinansijsko izveštavanje, koje omogućava kvantifikaciju i obelodanjivanje ESG (*Environmental, Social, Governance*) performansi. Evropski standardi za izveštavanje o održivosti (*European Sustainability Reporting Standards - ESRS*), razvijeni u okviru direktive CSRD, predstavljaju regulatorni okvir koji definiše obaveze kompanija u pogledu izveštavanja o uticaju njihovih aktivnosti na životnu sredinu i društvo. Njihova primena doprinosi usklađivanju praksi izveštavanja i omogućava uporedivost podataka između sektora i zemalja članica EU. EFRAG pruža detaljna uputstva za sprovođenje procene materijalnosti prema ESRS standardima, uključujući objašnjenje koncepta „dvostruke materijalnosti“ (*double materiality*), što je ključno za razumevanje obaveza izveštavanja o održivosti [3].

U tekstilnoj industriji, implementacija ESRS standarda ima višestruki značaj: osim što unapređuje transparentnost i odgovornost, podržava prelazak na cirkularne modele poslovanja, racionalnije korišćenje resursa i smanjenje negativnog ekološkog otiska. Na taj način, održivost postaje izvor konkurentne prednosti, jer doprinosi stvaranju reputacije brenda, privlačenju investicija i jačanju poverenja zainteresovanih strana. Polazeći od ovih pretpostavki, cilj rada je da se analizira uloga ESRS standarda u postizanju održive konkurentnosti tekstilne industrije, uz poseban osvrt na povezanost između primene principa izveštavanja o održivosti i ostvarivanja ekonomskih, ekoloških i društvenih koristi. Korišćena metodologija zasniva se na kvalitativnoj analizi relevantnih dokumenata i primera dobre prakse. Polazne hipoteze istraživanja u radu glase:

H1: Primena ESRS standarda doprinosi povećanju nivoa transparentnosti i odgovornosti u poslovanju tekstilnih kompanija.

H2: Povećana transparentnost i ESG usklađenost pozitivno utiču na ostvarivanje održive konkurentnosti u tekstilnoj industriji.

Analiza sprovedena u radu treba da potvrdi da primena ESRS standarda nije samo regulatorna obaveza,

već i instrument koji omogućava dugoročno održivo poslovanje i jačanje pozicije tekstilnih kompanija na tržištu.

2. REGULATORNI OKVIR ODRŽIVOG IZVEŠTAVANJA I KONKURENTNOSTI U TEKSTILNOJ INDUSTRIJI

Savremeni koncepti održivosti i korporativnog upravljanja sve snažnije oblikuju način poslovanja u tekstilnoj industriji, koja se suočava sa visokim ekološkim i društvenim rizicima. U tom kontekstu, razumevanje teorijskih osnova ESG pristupa, kao i regulatornog okvira koji obuhvata Evropske standarde izveštavanja o održivosti (ESRS) i Direktivu o korporativnom izveštavanju o održivosti (CSRD), predstavlja osnov za analizu njihove uloge u postizanju dugoročne i održive konkurentnosti tekstilnih kompanija.

ESG koncepti predstavljaju savremeni okvir za procenu održivosti poslovanja kompanija, jer nadilaze tradicionalne finansijske pokazatelje i obuhvataju uticaj poslovnih aktivnosti na životnu sredinu, društvo i korporativno upravljanje. Tekstilna industrija poslednjih godina trpi snažne pritiske da usvoji održivije i transparentnije prakse usled izraženog ekološkog otiska, složenih globalnih lanaca snabdevanja i radno intenzivnih procesa. Zainteresovane strane, uključujući investitore, regulatore i potrošače, sve više vrednuju ESG performanse kao pokazatelj dugoročne održivosti i etičke odgovornosti kompanija [3]. U tom kontekstu, primena ESG principa u tekstilnom sektoru postaje ključna za jačanje korporativnog upravljanja, povećanje poverenja javnosti i postizanje konkurentne prednosti u uslovima pojačane društvene i regulatorne odgovornosti.

Evropski standardi izveštavanja o održivosti (ESRS) uspostavljeni su kao obavezni okvir izveštavanja u skladu sa Direktivom o korporativnom izveštavanju o održivosti. Cilj ESRS standarda je da omoguće jedinstven, uporediv i transparentan sistem nefinansijskog izveštavanja na nivou EU. Standardi su razvijeni od strane EFRAG-a (*European Financial Reporting Advisory Group*) i zasnivaju se na principu dvostruke materijalnosti (*double materiality*), koji zahteva da kompanije izveštavaju i o svom uticaju na društvo i okolinu, kao i o tome kako pitanja održivosti utiču na njihovu finansijsku poziciju [4]. Struktura ESRS obuhvata 12 standarda prikazanih na Slici 1. Standardi obuhvataju principe i zahteve za izveštavanje na sledeće teme [5]:

ESRS 1 i 2 - opšti zahtevi i načela izveštavanja, uključujući principe materijalnosti i kvalitativne karakteristike podataka,

E (ESRS E1-ESRS E5) - aspekti životne sredine: klimatske promene, zagađenje, voda i morski resursi, bi-

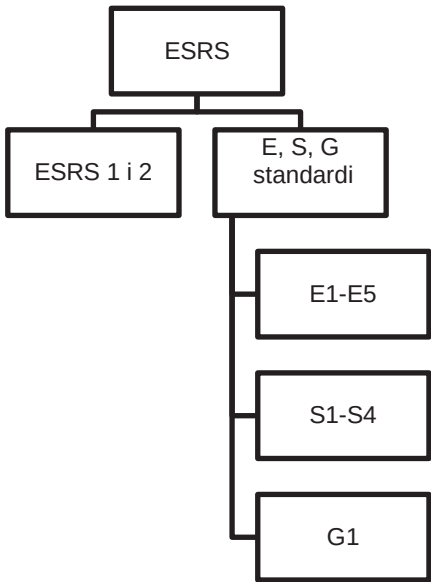
odiverzitet i ekosistemi, upotreba resursa i cirkularna ekonomija,

S (ESRS S1-ESRS S4) - društveni aspekti: zaposleni u kompaniji, zaposleni u lancu vrednosti, zajednice pod uticajem, potrošači i korisnici i

ESRS kategorije G (ESRS G1) upravljanje (*business conduct*).

U tekstilnoj industriji, naročito su relevantni *ESRS E5* – Upotreba resursa i cirkularna ekonomija i *ESRS S2* – Zaposleni u lancu vrednosti, jer se odnose na efikasno korišćenje sirovina, reciklažu i etičko poslovanje duž globalnih lanaca snabdevanja. U tom kontekstu, tekstilni sektor, koji spada među najveće potrošače prirodnih resursa i izvore otpada, ima presudnu ulogu u sprovođenju principa cirkularne ekonomije – pristupa koji podrazumeva smanjenje otpada, ponovnu upotrebu materijala i produženje životnog ciklusa proizvoda. Primena cirkularnih modela poslovanja omogućava smanjenje troškova, jačanje brenda i veću otpornost na tržišne promene, čime direktno doprinosi održivoj konkurentnosti sektora.

Dosadašnja istraživanja ukazuju na snažnu vezu između transparentnosti u izveštavanju i reputacione, kao i finansijske konkurentnosti kompanija. U industrijama sa visokim ESG rizicima, poput tekstilne,

Slika 1: Evropski standardi izveštavanja o održivosti (ESRS)[5]

kvalitet nefinansijskog izveštavanja direktno utiče na percepciju poverenja i investicione odluke [5]. Analize pokazuju da kompanije koje primenjuju standardizovane okvire izveštavanja, poput *GRI* ili *ESRS*, ostvaruju bolje rezultate u pogledu održivosti i inovativnosti [7]. Time se potvrđuje važnost harmonizacije izveštava-

Tabela 1: Povezanost ESRS standarda i aspekata održivosti u tekstilnoj industriji

Kategorija ESRS standarda	Oznaka standarda	Fokus teme	Značaj za tekstilnu industriju	Doprinos održivoj konkurentnosti
Opšti zahtevi	ESRS 1 i 2 – Opšti principi i objave	Okvir, materijalnost, kvalitativne karakteristike	Postavljanje temelja za sve ESG objave	Usklađenost i uporedivost sa konkurencijom na tržištu EU
Životna sredina (E)	ESRS E1 – Klimatske promene	Emisije gasova sa efektom staklene bašte, energetska efikasnost	Ugljenički otisak u proizvodnji, prelazak na obnovljive izvore energije	Smanjenje troškova energije, usklađenost sa EU zelenim politikama
	ESRS E1 – Klimatske promene	Emisije gasova sa efektom staklene bašte, energetska efikasnost	Ugljenički otisak u proizvodnji, prelazak na obnovljive izvore energije	Smanjenje troškova energije, usklađenost sa EU zelenim politikama
	ESRS E5 – Upotreba resursa i cirkularna ekonomija	Efikasno korišćenje materijala, reciklaža, ponovna upotreba	Upravljanje tekstilnim otpadom, dizajn za recikliranje	Produženje životnog ciklusa proizvoda, inovacije u materijalima
Društvo (S)	ESRS S1 – Zaposleni u kompaniji	Radni uslovi, bezbednost i razvoj zaposlenih	Socijalna odgovornost prema zaposlenima u kompaniji	Povećanje produktivnosti i reputacije
	ESRS S2 – Zaposleni u lancu vrednosti	Radni standardi, ljudska prava u lancu snabdevanja	Kontrola uslova rada kod dobavljača	Jačanje poverenja potrošača i investitora
Upravljanje (G)	ESRS G1 – Korporativno upravljanje	Etičko upravljanje, borba protiv korupcije, transparentnost	Upravljanje rizicima i reputacijom	Jačanje poverenja i pristup kapitalu

nja na nivou EU kroz *ESRS* kao preduslova za stvaranje pravednijeg i konkurentnijeg tržišta.

Razmatrani teorijski i regulatorni okviri ukazuju da integracija *ESG* principa i primena *ESRS* standarda predstavljaju ključne preduslove za transformaciju tekstilne industrije ka održivom i konkurentnom modelu poslovanja. Radi jasnijeg uvida u povezanost između tematskih oblasti *ESRS* standarda i ključnih izazova tekstilne industrije, u Tabeli 1 prikazana je komparativna analiza relevantnih standarda i njihovog doprinosa održivoj konkurentnosti.

Primena *ESRS* standarda u tekstilnoj industriji omogućava sistematičan pristup merenju i izveštavanju o održivosti, čime se olakšava poređenje performansi među kompanijama i povećava transparentnost. Posebno su značajni standardi koji se odnose na cirkularnu ekonomiju i društvenu odgovornost u lancu vrednosti, jer direktno utiču na reputaciju, inovativnost i dugoročnu konkurentnost tekstilnih kompanija. U narednom poglavlju analiziraće se primeri dobre prakse koji potvrđuju kako se ovi koncepti konkretno primenjuju u evropskim i domaćim tekstilnim kompanijama.

3. PRIMENA *ESRS* STANDARDA U PRAKSI TEKSTILNE INDUSTRIJE

Primena Evropskih standarda izveštavanja o održivosti (*ESRS*) u tekstilnoj industriji postepeno postaje deo korporativnih strategija vodećih evropskih i regionalnih kompanija. Ovi standardi ne samo da doprinose usklađivanju sa zahtevima Direktive o korporativnom izveštavanju o održivosti (*CSRD*), već i unapređuju transparentnost, reputaciju i dugoročnu konkurentnost kompanija. U nastavku rada slede primeri dobre prakse kompanija iz tekstilne industrije koje su već započele sprovođenje mera u skladu sa *ESRS* standardima, sa posebnim fokusom na upravljanje resursima, cirkularnu ekonomiju, smanjenje emisija i transparentno izveštavanje o uticaju na životnu sredinu i društvo.

Kompanija *H&M Group*, kao jedan od najvećih globalnih proizvođača tekstila, razvila je detaljan okvir izveštavanja usklađen sa *ESRS* i *GRI* standardima. Njihovi izveštaji uključuju merenje emisija CO₂ po jedinici proizvoda, procenat recikliranih materijala i broj zaposlenih u lancu snabdevanja koji su obuhvaćeni programima etičke kontrole. *H&M Group* je 2024. godine smanjio upotrebu neobnovljivih izvora energije za 22%, čime je direktno povezao rezultate održivosti sa poslovnim performansama [8].

Kompanija *Lenzing AG* iz Austrije poznata je po inovativnim vlaknima proizvedenim iz drveta uz pri-

menu zatvorenih ciklusa proizvodnje, čime doprinosi ciljevima cirkularne ekonomije u skladu sa *ESRS E5* standardom. Njihov model proizvodnje pokazuje da održivost i profitabilnost mogu biti komplementarni, jer je kroz efikasno korišćenje resursa i smanjenje otpada *Lenzing* kompanija ostvarila rast tržišnog udela i smanjenje troškova energije [9].

Industria de Diseño Textil, S.A. sa registrovanim sedištem u Španiji je matična kompanija *Inditex grupe* (*Zara*, *Pull & Bear*, *Massimo Dutti*, *Bershka*, *Stradivarius*, *Oysho* i *Zara Home*). Kompanija *Zara*, kao lider u primeni *ESG* strategija, integrisala je *ESRS* standarde u proces planiranja, nabavke i proizvodnje. Kompanija izveštava o potpunoj transparentnosti dobavljačkog lanca, sa 97% dobavljača koji zadovoljavaju kriterijume radne etike u skladu sa *ESRS S2* standardom. Ovaj pristup smanjuje reputacione rizike i povećava poverenje potrošača i investitora [10].

U skladu sa zahtevima *ESRS E5* standarda, kompanija *Mona d.o.o.* iz Srbije, uspostavila je napredan sistem upravljanja otpadom koji uključuje detaljno odvajanje i skladištenje različitih frakcija otpada, saradnju sa licenciranim operaterima za reciklažu, sistemsko recikliranje ambalaže i elektronskog otpada, kao i ponovnu upotrebu otpada od kože i tekstila kroz partnerstva sa proizvođačima koji ove materijale dalje koriste. Ova praksa pokazuje visok nivo odgovornosti prema životnoj sredini i potvrđuje stratešku usmerenost kompanije ka cirkularnosti, čime se kompanija *Mona* pozicionira kao referentni primer implementacije *ESRS* principa u tekstilnoj industriji Republike Srbije [11].

4. DISKUSIJA REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Analiza evropskih primera i primera iz Republike Srbije iz oblasti tekstilne industrije pokazuje da primena *ESRS* standarda ima višestruke koristi:

- povećanje transparentnosti kroz standardizovane nefinansijske izveštaje,
- jačanje reputacije i poverenja investitora,
- optimizaciju troškova kroz efikasno korišćenje resursa i
- poboljšanje pristupa tržištima EU gde su održivost i usklađenost sa regulativama postali uslov konkurentnosti.

Ipak, izazovi ostaju u oblasti dostupnosti podataka, troškova implementacije i nedostatka stručnih kadrova za *ESG* izveštavanje.

U cilju boljeg razumevanja praktične primene *ESRS* standarda u tekstilnoj industriji, sprovedena je komparativna analiza odabranih kompanija koje po-

Tabela 2: Uticaj primene *ESRS* standarda na održivu konkurentnost tekstilnih kompanija (analiza primera iz prakse)

Kompanija / Zemlja	Primena <i>ESRS</i> oblasti	Ključne aktivnosti i pokazatelji	Efekti na održivost i konkurentnost
H&M Group (Švedska)	<i>ESRS E1</i> (klima), <i>E5</i> (resursi), <i>S2</i> (lanac vrednosti), <i>G1</i> (upravljanje)	Smanjenje emisija CO ₂ za 22%; 80% kolekcija od recikliranih materijala; digitalno praćenje dobavljača.	Povećanje poverenja investitora, reputacijski rast, veća tržišna otpornost.
Lenzing AG (Austrija)	<i>ESRS E2</i> (zagađenje), <i>E5</i> (cirkularna ekonomija), <i>G1</i> (upravljanje)	Zatvoreni ciklus proizvodnje viskoze; 99% reciklirane vode u procesu;	Smanjeni troškovi resursa, povećana efikasnost i brend kao lider u održivosti.
Inditex / Zara (Španija)	<i>ESRS S2</i> (lanac vrednosti), <i>G1</i> (upravljanje)	97% dobavljača sertifikovano po etičkim standardima; sistem „Closing the Loop“ za reciklažu tekstila.	Jačanje transparentnosti i reputacije; unapređenje odnosa sa potrošačima.
Mona d.o.o. (Srbija)	<i>ESRS E5</i> (resursi), <i>G1</i> (upravljanje)	Prelazak na održive materijale; interna <i>ESG</i> politika.	Pozicioniranje kao pionir održivog poslovanja u domaćoj modi.

sluju na evropskom i jedne kompanije na tržištu Republike Srbije. Analiza je obuhvatila procenu načina na koji kompanije sa primerima dobre prakse u tekstilnoj industriji integrišu obaveze održivog izveštavanja u svoje poslovne modele, sa fokusom na oblast cirkularne ekonomije, upravljanja resursima, klimatskih rizika, društvene odgovornosti u lancu snabdevanja i upravljačkih struktura. Poseban akcenat stavljen je na identifikaciju ključnih aktivnosti, merljivih pokazatelja i rezultujućih efekata po konkurentnost kompanija, kako bi se uočile sličnosti i razlike između tržišnih lidera iz EU i kompanije iz Republike Srbije koja se nalazi u procesu usklađivanja sa novim propisima.

Tabela 2 prikazuje kako različite kompanije u tekstilnom sektoru operacionalizuju *ESRS* standarde kroz konkretne aktivnosti i pokazatelje. Uočava se da evropske kompanije (*H&M*, *Lenzing*, *Inditex*) već koriste integrisane *ESG* strategije sa jasnim merenjem učinka, dok kompanija iz regiona Mona se nalazi u fazi prilagođavanja novim regulatornim zahtevima. Zajednički efekat primene *ESRS* standarda ogleda se u povećanju transparentnosti, unapređenju reputacije i jačanju konkurentnosti na tržištima koja sve više vrednuju održivost kao stratešku prednost.

5. ZAKLJUČAK

Tekstilna industrija predstavlja jedan od sektora sa velikim uticajem na životnu sredinu i društvo, što obuhvata visok nivo potrošnje energije i vode, emisije gasova sa efektom staklene bašte, upotrebu hemikalija i kompleksne globalne dobavljačke lance. U tom kontekstu, uvođenje Evropskih standarda izveštavanja o održivosti (*ESRS*) predstavlja ključan regulatorni i strateški okvir za unapređenje održivosti, odgovor-

nosti i transparentnosti poslovanja tekstilnih kompanija.

Analiza sprovedena u ovom radu pokazuje da su kompanije koje proaktivno primenjuju *ESG* zahteve i *ESRS* standarde već ostvarile mereljive pozitivne efekte - uključujući veću efikasnost u korišćenju resursa, bolje upravljanje rizicima, reputacione benefite i jačanje tržišne pozicije. Kompanije poput *H&M*-a, *Lenzing*-a i *Inditex*-a jasno demonstriraju da integracija cirkularne ekonomije, odgovornog lanca snabdevanja i transparentnog izveštavanja predstavlja ne samo regulatornu obavezu, već i konkurentsku prednost. Istovremeno, primer kompanije Mona iz Republike Srbije, ukazuje na postepeno usklađivanje sa evropskim standardima i razvoj internih *ESG* politika. Na osnovu sprovedene analize i razmatranja ključnih principa održivosti, regulatornih zahteva i prakse u tekstilnoj industriji, testirane su sledeće istraživačke hipoteze:

H1: Primena *ESRS* standarda doprinosi povećanju nivoa transparentnosti i odgovornosti u poslovanju tekstilnih kompanija. Hipoteza je potvrđena, jer *ESRS* standardi uvode precizno strukturirane indikatore i obavezno izveštavanje o *ESG* performansama, čime se povećava transparentnost i smanjuje prostor za netačno ili selektivno prikazivanje podataka.

H2: Povećana transparentnost i *ESG* usklađenost pozitivno utiču na ostvarivanje održive konkurentnosti u tekstilnoj industriji. I ova hipoteza je potvrđena. Kompanije koje sistematski implementiraju *ESRS* principe ostvaruju bolje dugoročne rezultate, privlače održive investicije, poboljšavaju reputaciju i jačaju poverenje ključnih interesnih strana.

Dobijeni rezultati potvrđuju da usklađenost sa *ESRS* standardima ne predstavlja samo regulatornu obavezu, već stratešku prednost koja podstiče održivi rast,

etičko poslovanje i konkurentsku poziciju tekstilnih kompanija na globalnom tržištu.

Ovim radom dat je doprinos razumevanju praktičnih i regulatornih implikacija *ESRS* standarda u tekstilnoj industriji, čime se obogaćuje postojeća literatura i pruža podsticaj daljim istraživanjima i unapređenju održivih poslovnih praksi u ovoj industriji. Uzimajući u obzir kontinuiranu evoluciju okvira za izveštavanje o održivosti i rastući nivo regulatornog nadzora na globalnom nivou, buduća istraživanja bi trebalo da prodube razumevanje dugoročnih efekata primene *ESRS* standarda u tekstilnoj industriji, posebno kroz empirijske i longitudinalne pristupe istraživanju. Komparativne analize između industrija i različitih geografskih tržišta mogle bi doprineti identifikovanju strukturnih razlika u integraciji *ESG* principa, kao i ključnih ograničenja i faktora uspeha u procesu implementacije. Savremene digitalne tehnologije uključujući veštačku inteligenciju predstavljaju značajan pravac daljeg istraživanja, sa potencijalom da unaprede pouzdanost, proverljivost i transparentnost izveštavanja o održivosti, da bi se smanjio rizik od *greenwashing*-a u skladu sa zahtevima *ESRS* standarda.

LITERATURA

- [1] Vićentijević, K., & Simeunović, N. (2024) Unapređenje održivosti tekstilne industrije i cirkularne ekonomije kroz implementaciju digitalnog pasoša proizvoda. *Tekstilna industrija*, 72(2), 29-35. <https://doi.org/10.5937/tekstind2402029V>
- [2] Süvaorg, S. (2024). The Corporate Sustainability Reporting Directive in Textile Industry. Haaga-Helia University of Applied Sciences, Haaga-Helia Bachelor's Degrees
- [3] Vivian, M. (2025). Integrating ESG Metrics into Business Analytics for the Textile Industry.)
- [4] European Financial Reporting Advisory Group. (2024). *Materiality assessment implementation guidance*. EFRAG. (https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/IG%201%20Materiality%20Assessment_final.pdf dostupno: 27.10.2025.)
- [5] CFRR. (2025). Evropski standardi izveštavanja o održivosti (ESRS), (<https://cfrr.worldbank.org/sites/default/files/2025-07/ESRS%20Serbian%20-%20final.pdf> dostupno: 24.10.2025.)
- [6] KPMG. (2024). The move to mandatory reporting, Survey of Sustainability Reporting 2024, (<https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmgsites/uk/pdf/2024/11/survey-of-sustainability-reporting.pdf> dostupno: 24.10.2025.)
- [7] Deloitte. (2025). Sustainability reporting trends to help navigate a rapidly evolving landscape, (<https://www.deloitte.com/us/en/services/audit-assurance/blogs/accounting-finance/sustainability-reporting-trends.html>, dostupno: 24.10.2025.)
- [8] H&M Group, Sustainability Report 2024, (2025). (<https://hmgroupp.com/wp-content/uploads/2025/03/HM-Group-Annual-and-sustainability-report-2024.pdf> dostupno: 03.11.2025.)
- [9] Lenzing Group, Sustainability Report, 2024, (2025). (<https://reports.lenzing.com/annual-and-sustainability-report/2024/> dostupno: 03.11.2025.)
- [10] Inditex Group Annual Report 2024/Statement made about the contents of the Financial Annual Report, (2025). (https://www.inditex.com/itxcomweb/api/media/604197b9-50de-4f4f-ab84-c1e379cb3fd0/Inditex_Group_Annual_Report_2024.pdf?t=1741989136588 dostupno: 03.11.2025.)
- [11] Mona, Odgovorni prema životnoj sredini, (<https://www.monaonline.com/rs/drustvena-odgovornost/prema-zivotnoj-sredini> dostupno: 03.11.2025.)

Primljeno/Received on: 04.11.2025.
 Revidirano/ Revise on: 28.11.2025.
 Prihvaćeno/Accepted on: 29.11.2025.

© 2025 Authors. Published by Union of Textile Engineers and Technicians of Serbia. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International license (CC BY) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)